

คู่มือการปฏิบัติงาน

การจัดทำ

รายงานติดตามและประเมินผล

แผนพัฒนาเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
งานวิเคราะห์นโยบายและแผน

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี ของเทศบาลเมืองสมุทรสงครามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้บุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี ได้ศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในขั้นตอน วิธีการ ระเบียบฯ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองสมุทรสงครามประจำปี

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือปฏิบัติงานการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ประจำปี ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองสมุทรสงครามและเป็นประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

การจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. ความหมายของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นในภาคปฏิบัติ ด้วยการติดตามและบันทึกการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายแลเป้าหมาย ซึ่งกำหนดไว้ในแผนงาน การติดตามผลสามารถเตือนถึงแนวโน้มที่ไม่ต้องการได้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้เห็นความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการติดตามผลมาระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือไม่ ผลการประเมินอาจยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในแผนหรืออาจแสดงถึงความล่าช้าหรือผลกระทบข้างเคียง ซึ่งควรแก่การทบทวน

การติดตามและประเมินผล จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ผ่านไป ซึ่งผลจากการติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้ จะเป็นแนวทางที่ผู้บริหารจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

- ๑) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการและการบริหาร
- ๒) เพื่อการปรับปรุงแผนงาน
- ๓) เพื่อประเมินความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโครงการ
- ๔) เพื่อระบุแนวทางที่จะปรับปรุงมาตรการการที่จะนำไปใช้ให้เหมาะสม
- ๕) เพื่อความกระฉับกระชวยของแผนงาน
- ๖) เพื่อการพัฒนาแผนงาน
- ๗) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ให้การสนับสนุนทางการเงิน
- ๘) เพื่อทดสอบแนวความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น
- ๙) เพื่อการตัดสินใจที่จะขยายโครงการหรือยุติโครงการ

๓. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และเป็นหัวใจของการใช้แนวทางเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อการบริหารจัดการ ซึ่งมีลักษณะของการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่อง

การติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจะมีประโยชน์ต่อองค์กรและผู้บริหาร ดังนี้

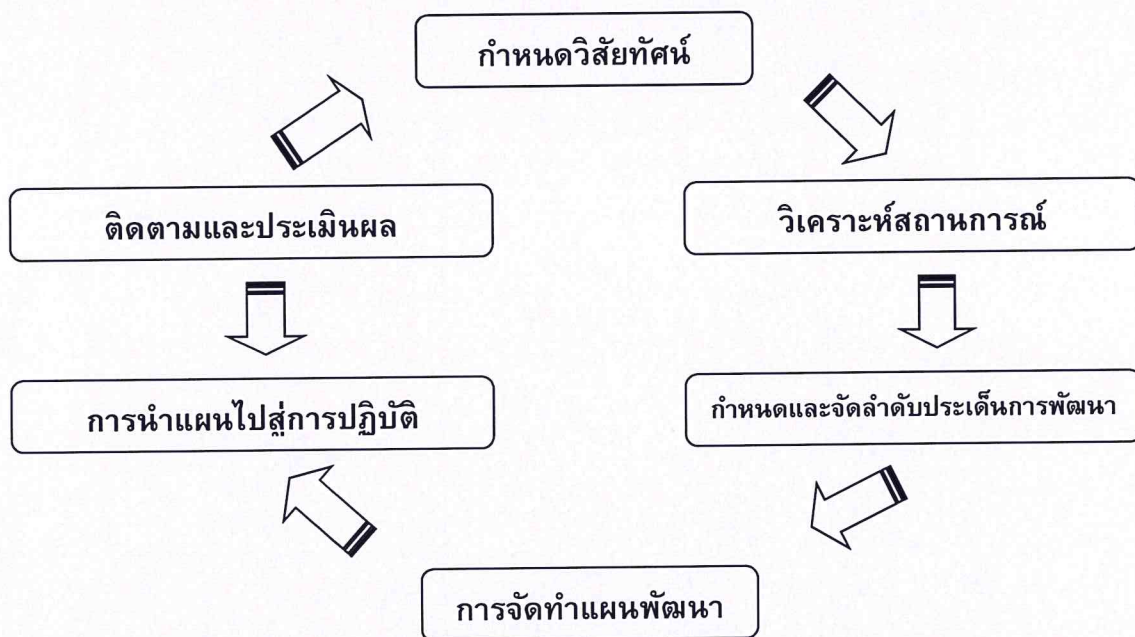
- ๑) สามารถเฝ้าดูความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่เคยตั้งไว้ในแผน
- ๒) สามารถหาแนวโน้มจากตัวชี้วัด เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และให้หลักสำหรับแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติได้ตามความจำเป็น
- ๓) สามารถจัดทำระบบเตือนล่วงหน้า เนื่องจากได้เห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
- ๔) มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินว่า จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามแผนหรือไม่

สำหรับการประเมินผลที่ได้จากการติดตามผลและระบุปัญหาพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึง

การเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากการดำเนินงาน โดยการประเมินผลจะเป็นการเปิดโอกาสให้ทบทวนว่า

- ๑) การปฏิบัติมีความเหมาะสมหรือไม่
- ๒) วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่แรก สมเหตุสมผลและสามารถบรรลุผลได้จริงหรือไม่
- ๓) สาเหตุที่ไม่สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย
- ๔) ตัวชี้วัดที่นำมาใช้วัดความเปลี่ยนแปลงมีความเหมาะสมเพียงไร
- ๕) มีเรื่องอะไรที่ประสบความสำเร็จและควรสานต่ออะไรบ้าง
- ๖) ได้เรียนรู้ปัญหาซึ่งอาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต
- ๗) ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์และเป้าหมายในแผนอย่างไร

๔. รายละเอียดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

แผนภาพที่ ๑ วงจรของการบริหารเชิงกลยุทธ์

จากวงจรข้างต้นจะเห็นได้ว่า การติดตามและประเมินผล เป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารเชิงกลยุทธ์ กล่าวคือ หลังจากที่ได้นำแผนการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติจำเป็นที่จะต้องมีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเป็นการวิเคราะห์ถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการปฏิบัติงานสำหรับนำไปทบทวนและปรับปรุงกระบวนการทำงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

สำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม เป็นการติดตามและประเมินผล หลังจากที่ได้นำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ในห้วงระยะเวลาของแผนในปี นั้นๆ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดให้ “รายงานผลและเสนอ ความคิดเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายงาน ผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปี ละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี” โดยมีขั้นตอนและวิธีการตามแผนภาพ ดังนี้

ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๘ ดังนี้

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๓ คน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๒ คน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๒ คน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวน ๒ คน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน ๒ คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและ กรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการตามข้อ ๒๘ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่ง คราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๑)

๒. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดแนวทาง วิธีการใน การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙(๑)

๓. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๙ (๒)

๔. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอ ความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้กับประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงาน ผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปี

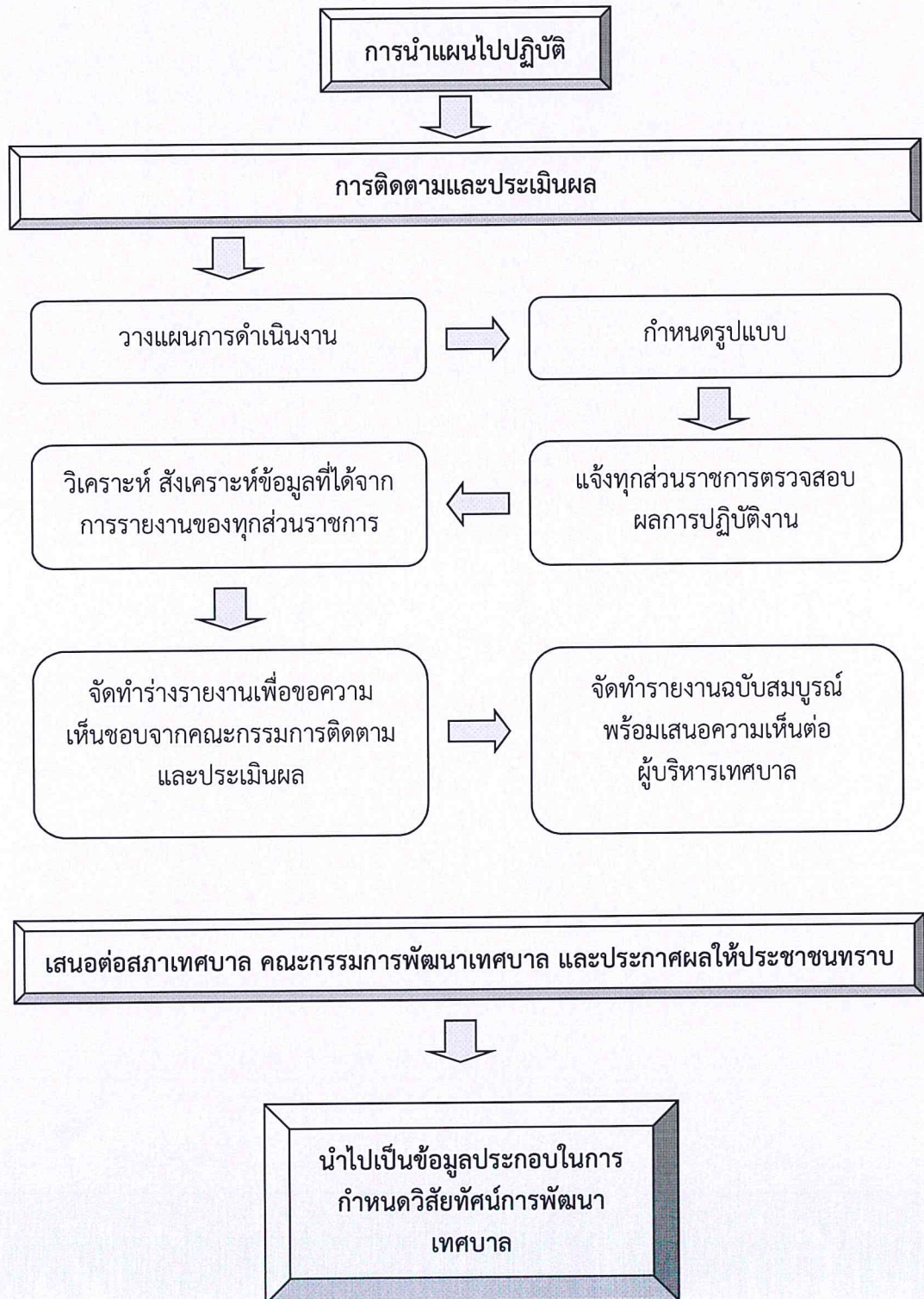

ละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒(๓)

๕. ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๓(๕)

แผนภาพขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

แผนการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม แผนพัฒนาเทศบาล
ประจำปี ๒๕๖๕

เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑. กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผล	ธันวาคม ๒๕๖๔	คณะกรรมการฯ
๒. จัดส่งเอกสารติดตามประเมินผลให้หน่วยงาน	กันยายน ๒๕๖๕	กองยุทธศาสตร์
๓. หน่วยงานต่างๆรายงานผลการดำเนินงาน (ผลงานตั้งแต่ เดือน ต.ค.๖๔ - ก.ย.๖๕)	ตุลาคม ๒๕๖๕	หน่วยงานต่างๆ กองยุทธศาสตร์ฯ
๔. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ประชุมพิจารณารายงานฯ	ธันวาคม ๒๕๖๕	คณะกรรมการฯ
๕. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ จัดทำ รายงานสรุปการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติ ตามแผนพัฒนาเทศบาล ประจำปี ๒๕๖๕	ธันวาคม ๒๕๖๕	คณะกรรมการฯ หน่วยงานต่างๆ กองยุทธศาสตร์ฯ

เอกสารอ้างอิง

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

